



# AVOTAYNU®

The International Review of Jewish Genealogy

## IN THIS ISSUE

Documentation of Jewish Records Worldwide: An IAJGS Strategic Initiative.....	<i>Marlis Humphrey</i>	3
Using Facial Recognition Tools to Identify Unnamed Ancestors .....	<i>Scott Genzer</i>	7
Solving Genealogical Photo Mysteries.....	<i>Ava Cohn</i>	13
Surfin' USA at the 40 <sup>th</sup> Annual IAJGS Conference on Jewish Genealogy in Beautiful San Diego, California .....	<i>Robinn Magid</i>	15
Recap of the Cleveland Conference .....	<i>Kenneth Bravo</i>	15
Applied Landsmanshaftn Research: A Step-by-Step Guide.....	<i>Avrohom A. Krauss</i>	17
Italian Jewish Surnames with Non-Trivial Etymology .....	<i>Alexander Beider</i>	23
Are Ketubot a Reliable Source? Questions from the Abensur Family's Ketubot from Morocco .....	<i>Philip Abensur</i>	29
Utilizing Hebrew Records of Jewish Communities: Adding Depth and Breath to Research.....	<i>Rabbi Yitzchok N. Stroh</i>	32
Four Orphaned Sisters from Prague and Their Widowed Mother.....	<i>Carole Garbuny Vogel</i>	37
Genealogical Research in the Jewish of Cuba.....	<i>Edward David Luft</i>	42
From Our Contributing Editors .....		60
U.S. Update .....	<i>Doug Seidman</i>	64
Ask Dr. Beider About Names.....	<i>Alexander Beider</i>	69
Brick Walls.....		72
Book Reviews: <i>Historical Atlas of Hasidim</i> .....		74
From Our Mailbox: Comments on Previous Issue of AVOTAYNU; Success with Arolsen Archives Records .....		75

# **Dokumentacja żydowskich rejestrów na całym świecie: Strategiczna inicjatywa IAJGS**

autor: Marlis Humphrey

Prawie wszyscy uczestnicy ankiety przeprowadzonej wśród czytelników AVOTAYNU w 2016 r stwierdzili, że ich „ślepy zaułek” w badaniach wynikał z niedostępnych lub brakujących materiałów archiwalnych. Zgodnie z decyzją obiecującą zrewolucjonizowanie badań genealogicznych, Międzynarodowe Stowarzyszenie Żydowskich Towarzystw Genealogicznych (IAJGS) zobowiązało się do podjęcia ambitnego projektu stworzenia i trwałego utrzymywania, wszechstronnego katalogu online z informacjami o zbiorach dokumentów z całego świata przydatnych w genealogii żydowskiej. „Documentation of Jewish Records Worldwide (DoJR)” jest wspólnym projektem crowdsourcingowym, którym kieruje Marlis Humphrey, wraz ze Stanleyem Diamondem i Sallyann Sack.

Genealogia żydowska jest uzależniona od informacji z całego świata o indywidualnych osobach i relacjach między nimi. W miarę dojrzewania dziedziny zidentyfikowano łatwo dostępne zbiory archiwalne, które zostały zindeksowane i udostępnione genealogom. W ostatnich latach pojawiły się mniej oczywiste i często mniej dostępne źródła informacji (niektóre zbiory bez wątpienia pozostają nadal nieznanne). Środowisko genealogów żydowskich nie ma aktualnego, pełnego zakresu tych zbiorów. Wiele z nich wchodzi w skład „drugiego poziomu”, jak stwierdziła w swoim artykule wstępnym 2016 (AVOTAYNU, jesień 2016) Sallyann Sack. Chociaż więcej wysiłku włożono w udostępnienie materiałów historycznych „pierwszego poziomu”, nawet te zbiory są czasami błędnie sklasyfikowane, myląco zatytułowane, niewłaściwie umieszczone lub ukryte. Celem DoJR jest wypełnienie tej luki. Być może najbliższym analogiem DoJR jest WorldCat, światowy katalog biblioteczny; DoJR to coś w rodzaju „JCat”.

Obecny artykuł szczegółowo opisuje cele projektu, metody do ich osiągnięcia i sugeruje, jak żydowska społeczność genealogiczna może w nim uczestniczyć i wносить swój wkład.

## **Czym właściwie jest projekt DoJR?**

Celem projektu jest stworzenie internetowego katalogu informacji o zbiorach danych posiadających informacje ważne dla żydowskiej genealogii. Katalog będzie służył dwóm zasadniczym celom.

Będzie on:

- Zasobem dla badaczy wykorzystujących materiały historyczne. Katalog będzie można przeszukiwać na poziomie miasta, aby zidentyfikować zestawy rekordów obecnie dostępnych, ich rozmiar, format, lokalizację, status i inne informacje niezbędne dla badaczy.
- Zasobem dla tych którzy zajmują się przetwarzaniem kolekcji zapisów historycznych (tj. osób, grup wolontariuszy lub organizacji pracujących nad tym aby zbiory były przeszukiwalne i dostępne poprzez digitalizację, indeksowanie oraz zaangażowanych w tłumaczenie/transkrypcję [DIT] rekordów). Katalog ten dostarczy informacji przydatnych do ustalania priorytetów i eliminacji powielania nakładów pracy nad tymi samymi kolekcjami dokumentów.

Poniżej znajduje się obecny opis projektu, który, jak się można tego spodziewać, będzie podlegać modyfikacji, w wyniku sugestii i uwag otrzymywanych od przedstawicieli żydowskiej społeczności genealogicznej i wszystkich zainteresowanych stron.

**Potrzeba/misja.** Doświadczenie i nieustający strumień nowych odkryć dowodzi, że wiele zapisów przydatnych w żydowskich badaniach genealogicznych pozostaje nieznanymi lub ich potencjalna wartość nie jest wystarczająco dobrze opisana. DoJR wypełni tę lukę poprzez współpracę międzynarodową, maksymalizując korzyści, minimalizując powielanie i marnotrawstwo w udostępnianiu dokumentacji.

**Cele.** Stworzenie wspólnego internetowego katalogu wszystkich istniejących kolekcji żydowskich o znaczeniu genealogicznym. Inspirowanie powszechnego zainteresowania tworzeniem katalogu. Wykorzystanie katalogu jako przyszłego narzędzia do przetwarzania zasobów archiwalnych przez jak najszerszą liczbę organizacji i osób prywatnych. Dane zawarte w katalogu pozwolą na identyfikację kolekcji zapisów historycznych, a ich opis będzie na tyle szczegółowy aby stały się one bardziej dostępne.

**Użytkownicy katalogu.** Projekt jest istotny dla trzech grup: - badaczy źródeł historycznych, osób przetwarzających dane zawarte w dokumentach archiwalnych oraz dla instytucji które przechowują te zasoby/.

Przykładowo:

- badaczami zapisów są osoby badające historię rodziny oraz naukowcy badający demografię i historię Żydów (w tym Holokaust).
- Osoby przetwarzające dane to osoby, grupy lub organizacje, które chcą nadać priorytet przyszłym projektom DIT i / lub je wspierać.
- Wśród instytucji należy wymienić żydowskie i nieżydowskie archiwa, repozytoria, biblioteki, muzea, towarzystwa historyczne, zorganizowane grupy genealogiczne, posiadacze drzew genealogicznych, historyków, pracowników naukowych, synagogi, domy pogrzebowe, cmentarze i osoby posiadające prywatne kolekcje.

Oczywiście dana organizacja lub osoba może być zaangażowana w więcej niż jedną kategorię zainteresowań. Każda z zainteresowanych stron będzie mogła dodawać lub edytować wpisy w katalogu lub przeszukiwać katalog.

**Pozycje w katalogu.** Każda kolekcja zasobów historycznych wpisana do katalogu będzie zawierać opis jej zawartości.

Opis może zawierać:

- Tytuł, nazwisko autora, wydawcę, datę publikacji, unikalny identyfikator zasobu lokalnego, format, rodzaj mediów, języki zasobu
  - Ogólny opis zawartości
  - Rozmiar (ile plików, rekordów, osób, stron, bajtów, czas odtwarzania nagrania)
  - Bogactwo genealogiczne zbioru rekordów (jakie pola danych zawiera jednostka, jaki procent rekordów zawiera żydowskie nazwiska)
  - Inne atrybuty potencjalnie ważne w badaniach genealogicznych
  - Obszar geograficzny zasobu
  - Ramy chronologiczne zasobu
  - Umiejscowienie zasobu – fizyczne (na miejscu)/lub online
  - Organizacja lub osoba prywatna przechowująca akta i ich dane kontaktowe
- 
- Instrukcje dostępu do kolekcji i wszelkie uwagi dotyczące ograniczeń

- Repozytorium (-a) i /lub osoba (osoby) najlepiej zaznajomiona z zapisami i jej dane kontaktowe
- Aktualny stan dostępności zapisów, np. wyłącznie oryginalne dokumenty, zapis zdigitalizowany, materiał zindeksowany, język oryginalny lub tłumaczenie/transkrypcja
- Plany związane z digitalizacją zbioru, status tego procesu (w toku lub planowana data rozpoczęcia) oraz dane kontaktowe osoby odpowiedzialnej za ten proces
- Czy poszukuje się pomocy finansowej w celu wsparcia planu pracy i z kim się w tej sprawie należy kontaktować.

Planujemy, że katalog może być przeglądany, przeszukiwany, sortowany i filtrowany według różnych elementów opisowych wymienionych powyżej, a wyniki takiej kwerendy będzie można wydrukować lub pobrać.

**Zakres.** Projekt obejmie aszkenazyjskie, sefardyjskie, mizrachi oraz wszystkie inne żydowskie akta i kolekcje bezwyznaniowe ze znaczną liczbą żydowskich akt przydatnych w badaniach genealogicznych. Zbiory danych mogą być w różnych formatach, jak na przykład: książki, czasopisma, foldery, pliki lub listy (pliki papierowe lub cyfrowe); zdjęcia lub inne obrazy (analogowe lub cyfrowe), nagrania audio (analogowe „taśmy” lub „płyty winylowe” lub cyfrowe); nagrania wideo (analogowe „kasety” lub cyfrowe).

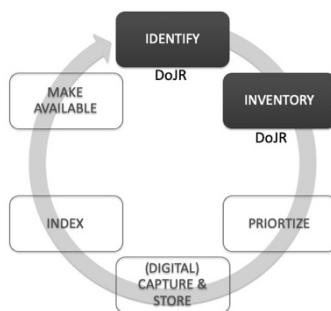
W duchu współpracy i crowdsourcingu projekt będzie działaniem globalnym obejmującym całą społeczność i będzie dążył by zaangażować duże organizacje komercyjne jak również non-profit: Ancestry, Family Search, JewishGen, MyHeritage, Muzeum Holokaustu w Stanach Zjednoczonych, Yad Vashem, archiwa narodowe, małe, okręgowe grupy badawcze i indywidualnych właścicieli zasobów archiwalnych.

Katalog nie będzie przechowywać ani dokumentów archiwalnych ani indeksów tychże. Będzie jednak zawierał opisy kolekcji archiwalnych. Rycina 1 przedstawia pełny cykl kroków niezbędnych do udostępnienia zasobów historycznych badaczom. DoJR ogranicza się tylko do dwóch pierwszych kroków w tym cyklu, umożliwiając innym wykonanie kolejnych kroków.

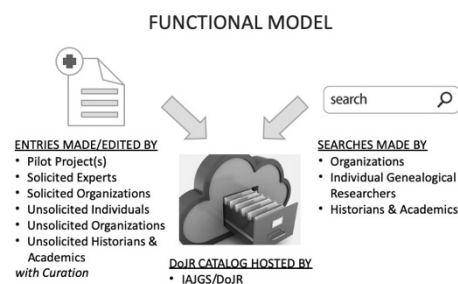
Ryc. 1. Pełny cykl kroków niezbędnych do udostępniania kolekcji zasobów badaczom

Ryc. 2. Model funkcjonalny

To długofalowy projekt, który jest integralnym elementem ewolucji genealogii żydowskiej. Z definicji DoJR jest przedsięwzięciem, którego końca nie da się przewidzieć.



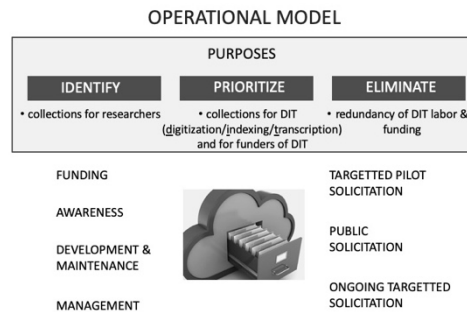
Ryc.1



Ryc.2

## Jak to działa?

Schemat modelu funkcjonalnego (ryc.2) przedstawia katalog jako rejestr główny w chmurze internetowej. Diagram pokazuje, że dostęp do katalogu mają osoby i organizacje dokonujące i edytujące wpisy o znanych im kolekcjach oraz osoby i organizacje, które przeszukują zawartość katalogu w poszukiwaniu informacji o interesujących ich pozycjach.



Ryc. 3

Schemat modelu operacyjnego (ryc. 3) podsumowuje trzy cele katalogu: identyfikacja kolekcji dla badaczy; uszeregowanie pod względem ważności zbiorów dla DIT i sponsorów takich projektów; eliminowanie powielania pracy i finansowania DIT. Model operacyjny wymienia również zadania mające na celu wdrożenie projektu DoJR: zbieranie funduszy, podnoszenie świadomości i angażowanie osób i społeczeństwa, na które może wpłynąć ten projekt, rozwój i utrzymanie strony internetowej i bazy danych, zarządzanie projektem, ukierunkowane pozyskiwanie projektów pilotażowych, publiczne i stałe ukierunkowane pozyskiwanie nowych danych do katalogu.

Katalog będzie dostępny na stronie internetowej DoJR. Odpowiednie organizacje będą zachęcane do załączania linku do strony internetowej DoJR.

Katalog zostanie zbudowany zgodnie z obecnymi międzynarodowymi standardami zalecanymi przez archiwistów w celu uproszczenia procesu dodawania wpisów z innych istniejących katalogów, a także przenoszenia wpisów DoJR do użytku przez inne organizacje, związane z udostępnianiem materiałów żydowskiej genealogii.

## Czy DoJR jest naprawdę potrzebny?

Czy żydowski świat genealogiczny naprawdę potrzebuje DoJR? Czy warto? Czy zapewni użyteczną i cenną usługę? Planiści konsultowali się z liderami dwóch organizacji, które odniosły duży sukces w udostępnianiu dokumentacji genealogom, pracując z archiwami i udostępniając miliony akt związanych z genealogią żydowską, FamilySearch i JRI-Poland. Zapytaliśmy, czy wierzą że problem jest prawdziwy, warty wysiłku i możliwy do rozwiązania? Jeśli tak to, projekt mógłby być przedmiotem dalszych badań.

David Rencher, dyrektor ds. Genealogicznych Family Search, jego zespół jak również Stanley Diamond, założyciel i prezes JRI-Poland dokonali przeglądu streszczenia DoJR. Zapytaliśmy ich: „Mając wielkie doświadczenie w identyfikacji akt związanych z żydowską genealogią, czy uważacie że nadal jest wiele do zrobienia, aby zidentyfikować nowe zbiory, czy też większość ważnych kolekcji rekordów jest już Wam znana?” Obaj mężczyźni zgodzili się, że nawet w najlepiej zorganizowanym archiwum, a na pewno już w prywatnych zbiorach, wiele ważnych kolekcji danych historycznych jest nadal

niezidentyfikowanych, ukrytych, błędnie umieszczonych lub opatrzonych tytułem w sposób mylący/błędny. Obaj liderzy podzielili się kilkoma niedawnymi przykładami nowo odkrytych a wcześniej nieznanymi, ale ważnymi kolekcjami. Rencher i Diamond stwierdzili, że:

- Projekt DoJR jest potrzebny nie tylko, po to aby pomóc badaczom dowiedzieć się, co jest dostępne dla ważnego dla nich miasta
- Pomoże, osobom odpowiedzialnym za proces udostępniania większej liczby dokumentów, w podejmowaniu bardziej świadomych decyzji, pomoże uniknąć marnotrawienia zasobów
- Przy dobrym planowaniu i wspólnym wysiłku całej społeczności projekt zdecydowanie może się powieść.

### **Kolejne kroki**

Kierownictwo projektu DoJR wkrótce zrealizuje dwa projekty pilotażowe w celu przetestowania następujących procesów: angażowanie partnerów (pracując zarówno z zarządem archiwów, jak i badaczami), logistyki, obiegu gromadzenia danych katalogowych i czy opisy załączane w pozycjach katalogu są wystarczające.

Jednocześnie kierownictwo poprosi liderów genealogicznych i żydowską społeczność o wkład i wsparcie w rozwoju tego niezwykle użytecznego projektu. Kierownictwo zorganizuje kilka dyskusji przy okrągłym stole, gromadząc ekspertów w celu wymiany pomysłów i wiedzy na takie tematy jak: korzystanie z katalogu (zbierając wymagania funkcjonalne, interfejsu użytkownika i doświadczeń użytkownika), technologia katalogowa (identyfikacja i ocena architektury, standardów i opcji w pozyskiwaniu komponentów technologicznych), oraz świadomość o katalogu (rozwijanie zaangażowania społeczności i uczestnictwa w crowdsourcingu).

Wyniki projektów pilotażowych, dyskusji przy okrągłym stole z liderami i spotkań społeczności oraz ankiety (patrz wezwanie do działania poniżej) staną się częścią wdrażania projektu.

### **Wezwanie do działania**

Razem zmienimy oblicze badań genealogicznych!  
Zapraszamy zainteresowanych czytelników i organizacje do:

- Zapoznania się ze streszczeniem projektu DoJR na <https://bit.ly/DoJRAbstract>
- Przesyłania swoich opinii na temat projektu na <https://bit.ly/DoJRSurvey>
- Subskrybowanie w celu otrzymywania mailowych aktualizacji na <https://bit.ly/DoJRSubscribe>

Im większe jest zaangażowanie i uczestnictwo tym bardziej użyteczny będzie nasz katalog. Prosimy o pomoc w rozpowszechnianiu informacji wśród innych badaczy, społeczeństw i organizacji. Zapraszamy do udziału w grupach dyskusyjnych na Facebooku i drogą mailową, jak również w spotkaniach i konferencjach. Prosimy o zachęcanie wszystkich uczestników tych spotkań i konferencji do korzystania z powyższych linków i dzielenie się swoimi myślami i wiedzą na temat żydowskich zbiorów genealogicznych. Gorąco zachęcamy do zaangażowania się we wspólne tworzenie tego

crowdsourcingowego, opartego na współpracy, wszechstronnego katalogu kolekcji dostępnych online, jak i offline.

### **Informacje o Komitecie Wykonawczym DoJR**

Projekt Documentation of Jewish Records Worldwide (DoJR) został utworzony z inicjatywy planu strategicznego IAJGS 2017, który powołał założycielski komitet wykonawczy. Jego celem jest: zdefiniowanie korzyści i zakres projektu, opracowanie modelu operacyjnego, modelu zarządzania i finansowania, przeprowadzenie jednego lub więcej projektów prototypowych/pilotażowych; pozyskiwanie informacji zwrotnych od różnych zainteresowanych grup i liderów i uruchamianie projektu. Członkami Komitetu Wykonawczego są:

Marlis Humphrey (lider), przewodnicząca komitetu wykonawczego DoJR, jest wybitnym dyrektorem wykonawczym z doświadczeniem w planowaniu strategicznym, marketingu, technologii, zarządzaniu projektami i zarządzaniu radą nadzorczą organizacji non-profit. Jest ostatnim byłym prezesem Międzynarodowego Stowarzyszenia Żydowskich Towarzystw Genealogicznych (IAJGS) gdzie opracowała strategiczny plan działania organizacji. Humphrey jest prezesem *Florida State Genealogical Society* (FSGS) i laureatem nagrody FSGS 2014 *Distinguished Service Award*. Jest byłym członkiem Rady Gubernatorów JewishGen i była współprzewodniczącą konferencji IAJGS Boston 2013. Humphrey posiada tytuł magistra zarządzania technologią i tytuł licencjata języka rosyjskiego.

Stanley Diamond to odnoszący sukcesy przedsiębiorca, który został genealogiem. Jest założycielem i dyrektorem wykonawczym *Jewish Records Indexing – Poland* (JRI – Poland), członkiem zarządu i założycielem *International Institute for Jewish Genealogy* oraz założycielem i prezesem *Jewish Genealogical Society of Montreal*. Diamond został odznaczony Medalem *Meritorious Service Medal of Canada (Civil Division)* za pracę w tworzeniu i kierowaniu JRI – Poland. Jest laureatem nagrody *IAJGS Lifetime Achievement Award*, byłym członkiem Rady Gubernatorów JewishGen oraz konsultantem odcinków seriali telewizyjnych „*Who Do You Think You Are*” i „*Finding Your Roots*” w NBC, CBC, PBS i BBC.

Dr Sallyann Amdur Sack, psycholog kliniczny, jest jedynym genealogiem wymienionym w encyklopedii *Jewish Women in America*; założycielką i pierwszym prezesem *Jewish Genealogy Society of Greater Washington*. Jest współzałożycielką i współwłaścicielem (wraz z Garym Mokotoffem) czasopisma *AVOTAYNU. International Review of Jewish Genealogy*, które redaguje. Jest także współzałożycielką (wraz z Neville'em Lamdanem) i pierwszą przewodniczącą zarządu Międzynarodowego Instytutu Genealogii Żydowskiej. Dr Sack jest jedną z założycieli i byłym prezesem Stowarzyszenia Żydowskich Towarzystw Genealogicznych (dziś IAJGS) i laureatem nagrody *Lifetime Achievement Award*. Przewodniczyła lub współprzewodniczyła siedmiu dorocznym konferencjom IAJGS oraz jest autorką lub współautorką siedmiu żydowskich książek genealogicznych oraz inicjowała i prowadziła liczne projekty genealogiczne.

### **O Międzynarodowym Stowarzyszeniu Żydowskich Towarzystw Genealogicznych (IAJGS)**

IAJGS jest organizacją non-profit 501 (c) (3) utworzoną w 1988 r. Jest organizacją żydowskich towarzystw genealogicznych na całym świecie której celem jest, jednoczyć głosy w kwestiach znaczących dla jej członków, rozwijać zainteresowanie w genealogii i koordynować takie działania, jak coroczną Międzynarodową Konferencję Genealogii Żydowskiej. Cele IAJGS obejmują gromadzenie, zachowanie i rozpowszechnianie wiedzy i informacji związanych z żydowską genealogią, zapewnienie

możliwości dzielenia się żydowskimi zasobami genealogicznymi i promowaniem publicznego dostępu do danych genealogicznych.

---

*Marlis Humphrey, prezes DoJR, jest ekspertem w dziedzinie planowania strategicznego, marketingu, technologii, zarządzania projektami i zarządzania radą non-profit. Jest byłym Prezesem IAJGS, prezydentem Stanowego Towarzystwa Genealogicznego na Florydzie i byłym członkiem Rady Gubernatorów JewishGen. Marlis Humphrey posiada tytuł magistra zarządzania technologią oraz licencjat z języka rosyjskiego. Aktualnie mieszka w Melbourne Beach na Florydzie.*